

Vragen bij opstellen levensverhaal

(bron: www.ineenboek.nl). U kunt zich beperken tot de zwart gedrukte vragen.

1 Personalia

1.1 Uw geboorte Geboortedatum en geboorteplaats. Zijn er bijzonderheden rondom de bevalling te vertellen? Welke voornamen kreeg u? Werd u naar iemand vernoemd? Wat is uw roepnaam? Heeft / had u ook een troetelnaam of koosnaam binnen het gezin? Weet u ook waarom u zo genoemd werd? Vond u deze de troetelnaam prettig?

1.2 Uw ouders Naam, geboortedatum en geboorteplaats van uw vader en van uw moeder Hoe beschrijft u uw vader en hoe uw moeder? Geef drie belangrijke kenmerken per ouder. Was u trots op uw ouders?

1.3 Uw broers en zussen Wat zijn de namen, geboortedata en geboorteplaatsen van uw broers en zussen? Hoe beschrijft u uw broers en zusters? Hoe hebt u ze beleefd als kind? Wat is uw plaats in de geboortevolgorde? Heeft deze plaats in het gezin uw jeugd beïnvloed? Waaraan merkte u dat? Hoe vond u dat? Waren uw ouders tevreden met uw geslacht?

2 Uw kinderjaren (0-12 jaar)

2.1 Uw ouders en de opvoeding Hoe zou u uzelf beschrijven als kind? Vonden anderen dat ook? Hoe beschreven zij u?

Hoe hebt u dat beleefd? Wat zijn uw eerste jeugdherinneringen? Zijn dat prettige herinneringen?

Welke opvoeding kreeg u?

Werd u door beiden opgevoed? Namens zij een verschillende rol in de opvoeding?

Hoe hebt u deze opvoeding ervaren?

Voelde u dat u welkom was in het gezin? Waaraan kon u dat merken?

Wat waren bijzonderheden in het huwelijk van uw ouders?

Welke problemen hadden zij? Kreeg u daar wat van mee als kind?

Was het gezin rijk? Had dat invloed op u hoe u zich voelde als kind of hoe u door anderen werd behandeld?

Hoe was de taakverdeling tussen uw ouders in huis? Hoe hebt u dat beleefd? Was u het daar mee eens?

Waren uw ouders streng?

Vond u dat gewoon? Ging het ook zo bij uw vriendjes?

Was er een weekindeling thuis? Hoe zag die er dan uit?

Hebt u borstvoeding gehad? Hoe ging dat vroeger?

Wat voor beroep had uw vader? Speelde dit beroep een belangrijke rol binnen uw gezin? Hoeveel uur per week werkte uw vader?

Wat voor opleiding had uw moeder genoten? Wat voor beroep had uw moeder?

Waren uw vader en uw moeder maatschappelijk betrokken? Hadden uw ouders een hobby? Welke?

Speelde politiek een rol binnen uw gezin?

Waarvoor werd u gestraft? Thuis anders dan op straat? Hoe werd u gestraft?

Waarvoor werd u beloond? Hoe werd u beloond?

Was er verschil tussen wat de meisjes en jongens mochten?

Werd er gerookt in huis? Wat werd gerookt?

Mocht er gevloekt worden in huis?

Had u binnen uw gezin een eigen manier om te vloeken? Heeft u ergens anders mensen horen vloeken? Mocht er gescholden worden in huis?

Wie deed dat dan? Hoe werd gescholden?

2.2 Het huis waar u woonde

In wat voor huis woonde u? Wat voor meubels stonden bij u thuis?
Hoe rook het uw huis?

Was er bij uw huis een tuin? Of in de omgeving een speeltuin? Mocht u daar dan spelen?

Op welke manier werd het huis verlicht? Was er stromend water? Op welke manier werd het huis verwarmd? Waar werden deze brandstoffen bewaard? Welk deel van het huis werd hiermee verwarmd? Wie stookte de kachels?

Had u als kind een eigen kamer?

Had u als kind een eigen bed?

Hoe vond u dat? Was dat anders dan bij uw vriendjes/vriendinnetjes?

Droomde u als kind? Waarover? Had u wel eens nachtmerries?
Vertelde u anderen over uw dromen?

Wat hing er aan de muur in uw slaapkamer? En in de woonkamer? En in de keuken? En in de gang?

Bent u met het gezin wel eens verhuisd? Waarom ging u verhuizen? Hoe beleefde u de verhuizing? Is dat lang zo gebleven? Wat is er aan veranderd?

Als u verhuisd bent, kunt u deze natuurlijk nogmaals beantwoorden voor het tweede huis.

2.3 De buurt waar u woonde In wat voor wijk woonde u? Bijvoorbeeld binnenstad, buitenwijk, chique villawijk of arbeiderswijk. Hoe beleefde u het wonen in deze straat en buurt?

Mocht u met alle mensen in uw buurt praten?

Voor welke dingen werd u gewaarschuwd door uw ouders?

Had u bijnamen voor bepaalde mensen in de buurt?

Kwamen er vreemden of buitenlanders in uw buurt? Bijvoorbeeld Hongaren, Surinamers, mensen uit Nederlands-Indië? Hoe werd daarop gereageerd?

Was er een buurtvereniging waar u lid van was? Wat voor activiteiten organiseerde deze buurtvereniging?

Deed u aan deze activiteiten mee?

Wat voor voertuigen reden er bij u op straat? Bijvoorbeeld handkar, paard en wagen. Wie reed met deze voertuigen door uw straat? Bijvoorbeeld de voddendoer, schillenboer, etc. Wie had er een eigen auto?

Waar was uw straat van gemaakt? En de stoep? Wat voor spelletjes speelde u op straat? Bijvoorbeeld hoepelen, verstoppertje of tikkertje. Sloeg er wel eens een paard op hol?

Wat voor geluiden waren op straat te horen? Hoe rook het op straat?

Wie kwamen er wel eens bij u thuis op bezoek?

2.4 School

Bent u op de kleuterschool (basisschool) geweest? Was dat een school met een bepaalde strekking? Bijvoorbeeld rooms, protestants, vrije school.

Heeft u alle klassen van de lagere school (basisschool) doorlopen?

Hoe vond u het op school?

Was het een gemengde school (jongens en meisjes)?

Hoe ging u naar school? Bijvoorbeeld lopend of op de fiets? Alleen of met uw broers/zussen? Wat voor vakken kreeg u op school?

Waren er vakleerkrachten voor bijvoorbeeld godsdienst, muziek en gymnastiek? Leerde u op school ook een vreemde taal?

Hoe zou u de leraren beschrijven?

Waren er aardige bij en ook vervelende? Wat is er gebeurd dat dit illustreert?

Wat anekdotes zijn u bij gebleven? Wat was uw lievelingsvak? Waar had u een hekel aan? Hoe leerde u op school lezen? Bijvoorbeeld klassikaal lezen / vrij lezen.

Wat voor leesboeken/leermiddelen werden er gebruikt? Hoe werden de tafels geleerd?

Werd u veel beloond of gestraft?

Welke gevoelens roept dat bij u op? Wat maakt dat u deze gevoelens nu boven komen? Wat wou u bereiken op school? Lukte u dat? Hoe werd u op school beloond als u iets goed gedaan had? Bijvoorbeeld met een poëzieplaatje, bidprentje of een stempeltje. Hoe werd u op school gestraft als u iets niet goed gedaan had? Wat had u dan gedaan? Wat was de straf? Bijvoorbeeld in de hoek staan, pak slaag,

etc. Wat voor schriften, pennen en potloden werden gebruikt? Hoe vaak kreeg u een nieuw schrift? Wat zat er in uw schooletui? Hoe zag dat eruit? Wat speelde u in het speekwartier op school? Bijvoorbeeld kaatsen / standen / voetbal / verstoppertje. Was u wel eens verliefd op een leraar?

Welke klasgenoten herinnert u zich nog? Wat maakt dat u deze nog herinnerd?

Hoe zou u ze beschrijven als kind?

2.5 Ontspanning

Was het gezellig thuis?

Werden er spelletjes gedaan? Speelde u vooral binnen of buiten?

Was spelen voor u belangrijk?

Had u daar naar uw idee voldoende kans toe? Hoe vond u dat? Wat voor speelgoed had u? Waar speelde u het liefste mee? Speelde u met andere kinderen op straat, en wat speelde u dan?

Waren er bij u thuis boeken?

Wat werd door wie gelezen? Bijvoorbeeld krant, kerkblad, missieblaadje, etc.

Werd er thuis voorgelezen? Door wie? Las u veel? Wat was uw lievelingsboek?

Is lezen voor u belangrijk geworden of gebleven?

Hoe vindt u dat?

Werd er thuis muziek geluisterd? Werd er thuis gezongen?

Wat voor soort liedjes werden gezongen? Werd bij u thuis op

muziekinstrumenten gespeeld? Op welke instrumenten? Wat voor muziek werd gespeeld?

Is muziek voor u belangrijk geworden? In welke vorm? Hoe ervaart u dat?

Had u een eigen verzameling?

Filmsterren zoals Roy Rogers en Esther Williams.

Wat voor dingen verzamelde u?

Deed u buiten gymles op school, ook aan sport? Was u er goed in?

Wanneer kreeg u de eerste fiets? Van wie? Hoe hebt u leren fietsen? Waar en hoe hebt u leren schaatsenrijden? Wanneer en hoe hebt u leren zwemmen?

Wat speelden jongens en meisjes samen? Wat niet? Hoe werden jongens en meisjes dan gescheiden? Had dat invloed op uw ontwikkeling? Waarin heeft dat in uw leven doorgewerkt?

Had u het als kind naar de zin? Zijn er anekdotes die dat illustreren?

2.6 Uw familie

Heeft u uw grootouders gekend? Hoe zou u ze beschrijven? Wat hebben zij voor u betekend?

Herinnert u zich ook speciale ooms en tantes? Hoe zou u ze beschrijven? Wat hebben zij voor u betekent? Hadden zij invloed op uw gezin?

Woonden uw familieleden in de buurt of ver weg?

2.7 Verzorging

Hoe vaak en hoe werd u als kind gewassen? Hoe werd de was gedaan? Door wie? Hoe vaak kreeg u schone kleren aan? Hoe zagen uw kleren eruit?

Was u blij met uw kleren?

Kreeg u wel eens nieuwe kleren? Wie maakte de kleren die u droeg? Wat voor schoenen droeg u? Wanneer werden voor het eerst uw tanden gepoetst?

Wat voor kapsel had u? Hoe werd het huis schoongemaakt? Door wie? Werd ook eens per jaar een grote schoonmaak gehouden? Hoe ging dat? Leerde u van uw vader of moeder huishoudelijke klussen?

Wat voor besmettelijke ziektes kwamen in de buurt voor? Bijvoorbeeld geelzucht, of luizen.

Welk ongedierte kwam voor? Bijvoorbeeld luizen, kakkerlakken of ratten?

Hoe werd in de buurt en op school op een besmettelijke ziekte of ongedierte gereageerd?

Werd bijvoorbeeld DDT gebruikt? Bent u veel ziek geweest?

Wat werd er gezegd als uw moeder zwanger was? Waar kwamen kinderen volgens uw ouders vandaan?

Hoe beleefde u de komst van een nieuw kind in het gezin?

Hoe werden de geslachtsdelen genoemd? (binnenshuis / buitenshuis)

2.8 Eten en drinken

Wie deed de boodschappen bij u thuis? Waar werden de boodschappen gehaald?

Was eten belangrijk in het gezin? Waaraan kon u dat merken?

Kan u daarover anekdotes vertellen?

Zaten er 'arme kindertjes uit verre landen' op de rand van uw bord? Welke mensen kwamen bij u aan de deur? Bijvoorbeeld de melkboer, iemand die de huur kwam ophalen, etc.

Wat at u vroeger als ontbijt? Op welk moment van de dag at u een warme maaltijd? Wat voor soort eten werd gekookt? Waarover werd gepraat aan tafel? Moest u eten 'wat de pot schaft'?

Hoe werd eten bewaard? Werd bijvoorbeeld eten ingemaakt / geweekt? Wat was uw lievelingseten?

2.9 Dieren

Had u een huisdier?

Hoe heette dit dier? Moest u het huisdier zelf verzorgen? Wat betekende dit dier voor u? Wat voelde u toe het huisdier overleed? Was er ruimte voor verdriet?

2.10 Uitstapjes en vakanties

Kwam u met het gezin wel eens buiten de deur? Waar ging u dan naartoe? Bijvoorbeeld zwemmen in de zee / vennen of op bezoek bij grootouders. Hoe bracht u de vakanties door? Thuis, op kamp of met de ouders?

Hoe beleefde u dat?

Is er een leuk verhaal over te vertellen?

Herinnert u zich een vakantielied? Wanneer hebt u voor het eerst de zee gezien? Gingen uw ouders wel eens samen uit? Waar gingen ze dan naar toe? Kwam er dan een oppas thuis?

Welke hoogtepunten herinnert u zich uit het gezinsleven?

Kan u beschrijven wat dit bij u en de gezinsleden losmaakte?

2.11 Verjaardagen

Hoe werden uw verjaardagen gevierd?

Hoe ervoer u het jarig zijn?

Wat was het fijnste cadeau dat u in uw kinderjaren hebt gekregen? Hoe oud werd u toen en van wie kreeg u het cadeau?

Kreeg u wel eens een cadeau dat u teleurstelde?

2.12 Toekomstdromen

Wat wilde u worden toen u klein was?

En wat wilden uw ouders dat u zou worden?

Werd er druk op u gelegd om te doen wat de ouders wilden?

2.13 Geldzaken

Speelde geld een belangrijke rol in het gezin? Bijvoorbeeld bij het kiezen van een school, vrijetijdsbesteding of kleding? Hadden uw ouders wel eens geldzorgen? Waren uw ouders arm of rijk?

Waar werd geld bewaard?

Hoe werd geld verdeeld? Werden bijvoorbeeld huishoudpotjes gemaakt? Had u zelf geld, zakgeld? Speelde geld voor u een rol? / Kon u daar mee rondkomen?

2.14 De rol van godsdienst

Welke rol speelde godsdienst in het gezinsleven?

Waren uw ouders lid van een kerk? Kwam een geestelijke wel eens bij u thuis en zo ja hoe was dat? Waar zat u in de kerk? Wat kreeg u mee als u naar de kerk ging? Ging u ook wel eens naar een nachtmis /

herdertjesmis? Had u een bepaalde rol binnen de kerk? Bijvoorbeeld ouderling, diaken, misdienaar of... Kreeg u godsdienstlessen op school? Door wie werden deze lessen gegeven? Werd op school bijgehouden of u naar de kerk ging? Op welke momenten werd gebeden? Welk gebed werd dan opgezegd? Welke momenten werden bijzonder gevierd? En hoe werd dit gedaan? Hoe nam u deel aan die vieringen? Was u zelf godsdienstig?

Welke rol had godsdienst voor u?

Welke beleving had u daarbij? Herinnert u zich nog bepaalde 'ge vleugelde uitspraken'?

2.15 Begrafenissen

Kwam het vaak voor dat in uw familie iemand overleed? Hoe was dit voor u? Hoe werd hiermee omgegaan?

Zijn er binnen uw familie ooit erfenissen verdeeld? Kwam het vaak voor dat in uw buurt iemand overleed? Wat merkte u daarvan?

Waar werden mensen uit uw buurt begraven? Stierven ook wel eens kinderen die u kende? Wat herinnert u zich hiervan?

3 Uw tienerjaren (13-20 jaar)

3.1 Zelfbeschrijving

Wat voor tiener was u? Bijvoorbeeld: rustig of druk, braaf of ondeugend, etc. Kon u als tiener goed opschieten met uw ouders?

Was u blij met uzelf?

3.2 Verzorging

Welke kleding droeg u toen u tiener was? Hoe beleefde u dat?

Mocht u zelf kiezen wat u droeg? Verschilde die kleding veel van wat

de jonge mensen tegenwoordig dragen? Kreeg u wel eens nieuwe kleren? Hoe hebt u dat ervaren? Of droeg u vooral afdankertjes? Wat voor kapsel had u? Droeg u make-up? Had u schoenen met hoge hakken?

Leerde u van uw vader of moeder huishoudelijke klussen? Welke taken had u thuis? Waren er bijzondere karweitjes die u moest doen? Deden broers en zusjes dezelfde klussen?

Werd u thuis seksueel voorgelicht? Hoe ging dat?

3.3 School

Ging u op zaterdag naar school? Welk voortgezet onderwijs heeft u gevolgd en hoe lang? Had deze school een ideologische grondslag? Hoe was die merkbaar?

Hoe beleefde u de schooltijd?

Hebt u voorvallen die uw gevoel illustreren?

Wat voor vakken kreeg u op school? Welke vakken vond u het leukst? En aan welke vakken had u een hekel? Welke leraar vond u het leukst? En aan welke had u een hekel? Hoe ging u naar school? Leerde u op deze school ook een vreemde taal?

Had u dat nodig?

Maakte u met school ook wel eens uitstapjes? Werd u op school seksueel voorgelicht? Hoe ging dat?

3.4 Toekomstdromen

Wat wilde u worden toen u tiener was?

Wat wilden uw ouders dat u zou worden?

Wat is het geworden?

Hoe is dat gegaan?

Was u er tevreden mee?

Wanneer werd u voor het eerst verliefd? Op wie? Hoe was dat voor u?

Wisten anderen ervan? Wie? Werd u vaker verliefd? Kon u er met iemand over praten? Met wie?

Hoe beleefd u de periode voor uw huwelijk? Was dat een gelukkige periode?

Zijn er gebeurtenissen die u nog nooit verteld hebt en die u nu wil vertellen?

3 Werk

Vond u makkelijk werk?

Op welke leeftijd ging u aan het werk of studeerde u?

Hoe beleefde u werken?

Was de studietijd een prettige tijd?

Kan u aangeven hoe het er dan toeling? Was u in die tijd gelukkig? Had u dan een bijbaantje of deed u vakantiewerk? Waarom nam u een bijbaantje? Hoeveel verdiende u daarmee? Wat voor werk deed u dan? Kreeg u nog zakgeld? Hoeveel? Waar ging dat meestal aan op?

4 Reizen

Van welke vervoermiddelen werd er bij u thuis gebruik gemaakt? Wanneer bent u voor het eerst in het buitenland geweest?

Hoe het u de situatie in die tijd ervaren?

5 Ontspanning

Welke sport beoefende u?

Was dat recreatief of in competitieverband? Welke betekenis had sport in die tijd voor u?

Bespeelde u een muziekinstrument?

Deed u wel eens mee met aan muziekuitvoeringen of toneelstukjes? Wat was dan uw favoriete rol of voorstelling?

Welke betekenis had muziek in die tijd voor u?

Luisterde u in die tijd veel naar de radio? Waar stond de radio in huis?

Wat voor programma's werden beluisterd? Welke liedjes waren populair?

Wanneer keek u voor het eerst TV? Waar?

Welk programma? Wat waren uw favoriete programma's? Welke betekenis had de TV voor u in die tijd?

Was u lid van een club? Welke club? Was u op dansles?

Welke dans was toen in?

6 Vrienden en kennissen

Welke mensen waren van invloed op uw denken en handelen indertijd?

Wisten zij dat ook? Hoe liet u dat merken?

Welke betekenis hadden zij?

Kan u dat illustreren? Hoe beleefde u die invloed toen? Zijn zij nog steeds van belang? Hoe?

Welke gebeurtenissen waren van invloed op uw denken en handelen indertijd?

Hoe ging dat in zijn werk?

Hoe gingen jongens en meisjes met elkaar om? Gold dat ook voor u?

7 Familietradities en feestdagen

Werd er bij u thuis Sinterklaas, Kerst en Oud en nieuw gevierd? Hoe? Kunt u de sfeer van die vieringen beschrijven? Kreeg u veel cadeaus?

Werd u bang gemaakt met zwarte Piet? Werden er nog andere (kerkelijke) gedenkdagen bij u thuis gevierd? Waren die belangrijk voor het gezinsleven? Hoe kwam dat tot uiting?

Welke familietradities hadden een bijzondere betekenis voor u? Wat gebeurde er dan?

8 Uw leven voor uw huwelijk

Bent u in uw eentje zelfstandig gaan wonen?

Hoe zag uw leven er toen uit?

Wat probeerde u te bereiken?

Wanneer heeft u uw beroepsopleiding voltooid? Voor welk beroep bent u opgeleid? Hoe, waar en wanneer kreeg u uw eerste baan? Ontving u voldoende salaris om van te leven? Hoe kwam u rond? Wat moest u daar extra voor doen?

Had u vrije tijd? Wat deed u in die tijd? Had u vrienden en vriendinnen? Hoe ging u met elkaar om? Kunt u zich nog herinneren wat bepaalde zaken in die tijd kosten?

Kleding: Voedsel

/snoep: Bioscoop: Speelgoed: Postzegels: Lidmaatschap kerk: Andere dingen:

9 Uw huwelijk

9.1 De ontmoeting met uw levenspartner

Waar ontmoette u opa/oma voor het eerst?

Hoe ging die ontmoeting?

Welke eigenschappen van hem/haar trokken uw aandacht?

Wat vond u leuk om samen te doen? Wanneer gaf u elkaar de eerste zoen? Wanneer sliep u voor het eerst samen? Kunt u anekdotes vertellen uit die tijd? Kon u deze in die tijd ook vertellen aan anderen? Hoe reageerden uw ouders op uw partnerkeuze? Zijn er nog geheimen die u hierover nu kwijt kunt?

9.2 Het huwelijk

Bent u ten huwelijk gevraagd? Of heb u zelf het huwelijksaanzoek gedaan? Hoe ging dit? Werd er aan de ouders om de hand van de bruid gevraagd? Wanneer en hoe werd het huwelijk voltrokken? Welke kleding droeg u bij die gelegenheid? Beschrijf uw trouwdag? Hoe was uw huwelijksnacht? Hebt u een huwelijksreis gemaakt?

Hoe vond u het om getrouwd te zijn? Zijn er nu dingen die u voor het eerst wil vertellen?

9.3 Uw levenspartner

Waar is uw levenspartner geboren en opgegroeid?

Kunt u een verhaal over uw levenspartner vertellen? Was dat u in die tijd bekend of hoorde u dat pas later?

9.4 Het dagelijkse leven in deze periode

Wat herinnert u zich van: Amusement? Winkelen? Vervoer? Geld? Arbeid? Koken? Kinderen grootbrengen?

In welke plaatsen hebt u gewoond?

Wat was de grootste reis, die u ondernomen heeft?

Welke werkzaamheden heeft u zoal in uw leven verricht?

Hoe besteedde u uw vrije tijd?

Noem een paar van de beste boeken die u gelezen heeft? Wanneer hebt u die gelezen?

Was u gelukkig in deze periode van u leven?

Waarom kon u dat merken?

9.5 Bijzonderheden in deze periode

Bent u ooit in het ziekenhuis geweest en waarvoor? Welke beleving had u daarbij?

Kunt u bepaalde ziektes of kwalen noemen, die veel in de familie voorkomen? Heeft u ooit een bekende persoonlijkheid ontmoet? Ter gelegenheid waarvan was dit?

Hoe verliep deze ontmoeting? Welke beleving had u daarbij?

Wanneer heeft u voor het eerst een persoon van andere etniciteit gezien? Hoe was dat voor u?

Bent u in uw leven politiek actief geweest? Voor welke partij? Hoe oud was u toen?

Zijn er bepaalde erfstukken, die al generaties lang in uw familie worden doorgegeven? Aan wie geeft u ze door?

10 Uw kinderen en kleinkinderen

10.1 Uw kinderen Wat zijn de namen van uw kinderen en wanneer zijn ze geboren?

Waarom hebt u juist die namen gekozen? Kunt u iets vertellen over de geboorte van uw kinderen?

Was u blij met de geboorte van uw kinderen?

Wat is uw leukste herinnering aan het gezinsleven?

Waren uw kinderen onderling erg verschillend van aard toen ze klein waren? Hoe hebt u hun kindertijd beleefd?

Heeft de opvoeding die u als kind kreeg, meegespeeld in uw eigen taak als opvoeder?

In welke zin heeft u uw kinderen juist anders opgevoed?

Welke aspecten van uw rol als ouder zijn het moeilijkst geweest? Wat ging u als ouder/opvoeder het gemakkelijkst af, en wat was het meest de moeite waard?

Is uw opvoeding in uw ogen geslaagd?

Waarom kunnen we dat merken?

Wat wou u met de opvoeding bereiken?

10.2 Uw kleinkinderen

Hoe kwam u erachter dat u voor de eerste maal grootouder zou worden? Wat voelde u toen?

Wat zijn de namen van uw kleinkinderen en wanneer zijn ze geboren?

Waarom zijn juist die namen gekozen? Hoe noemen uw kleinkinderen u? Geeft u 'goede raad' over de opvoeding van uw kleinkinderen? Hoe wordt daarop gereageerd? Wat vindt u het leukst van grootouder zijn? Voldoen de kleinkinderen aan uw verwachting? Wat doen ze goed en wat minder goed?

11 Belangrijke gebeurtenissen in uw leven

11.1 Tweede Wereldoorlog Kunt u beschrijven wat u zich herinnert van het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog?

Waren er bombardementen in uw buurt?

Hebt u wel eens veiligheid gezocht in een schuilkelder? Wat werd door u en uw ouders meegenomen in de schuilkelder? Hoe rook het daar? Kunt u zich het bombardement van Rotterdam herinneren? De capitulatie? Indië? De Jodenvervolging? De Hongerwinter? Hebt u de bezetters wel eens gezien? Zijn bij u thuis dieren geslacht voor voedsel? Is uw fiets naar Duitsland verdwenen? Hoeveel distributiebonnen kreeg uw gezin? Herinnert u zich specifieke gebeurtenissen en avonturen in de bezettingstijd? De bevrijding? De bevrijding van uw woonplaats?

11.2 Watersnoodramp

Waar was u op het moment van de watersnoodramp? Hoe hoorde u voor het eerst over deze ramp? (Bijvoorbeeld op de radio of van buurtbewoners) Heeft de watersnoodramp van 1953 invloed gehad op uw leven

11.3 Uitvindingen en belangrijke ontwikkelingen in de wereld

Welke belangrijke uitvindingen zijn tijdens uw leven tot uitvoering gekomen?

Hoe hebben deze uitvindingen uw leven beïnvloed? Waaraan kunnen we dat nog merken? Bijvoorbeeld: Auto, radio, televisie, mobiele telefoon, computer, etcetera

Welke belangrijke ontwikkelingen in Nederland of in de wereld hebben invloed gehad op uw denken en doen?

Bijvoorbeeld: provo, kabouters, dolle mina, moord op Kennedy, moord

op Luther King, overlijden Johannes 23, islam, COC, Armstrong op de maan, koude oorlog, Gorbatjov, etcetera.

Hoe hebben die ontwikkelingen uw leven beïnvloed? Waaraan kunnen we dat nog merken?

12 Uw gedachten en gevoelens

Wat is uw lievelingsuitdrukking?

Is er een periode in uw leven waar u met veel genoegen op terugkijkt?

Welke periode is dit? Welke periode van uw leven zou u nog eens over willen doen? Wat zou u anders doen?

Wat uit uw leven zou u nooit meer willen meemaken?

Welke zaken of kwesties hebben u niet onberoerd gelaten?

Wat vindt u zo bijzonder of uniek aan uw familie?

Welke eigenschap waardeert u het meest in een vriend of vriendin? Wie zijn uw beste vrienden? Door wie of wat bent u door tijden van de grote moeilijkheden heen geholpen?

Als we de school buiten beschouwing laten, wat is dan het belangrijkste dat u in uw leven heeft geleerd?

Aan welke geloofsovertuiging hecht u grote waarde? In welk opzicht vindt u het leven in Nederland nu beter dan vroeger? Wat vindt u van de wereld, zoals die nu is? In welk opzicht vindt u dat het leven in Nederland minder goed is geworden: wat hadden we vroeger nog wel en nu niet meer? Wat denkt u van de politieke situatie, zoals we die nu kennen?

Welke vijf raadgevingen zou u aan uw kleinkinderen willen geven?

13 Nawoord

Hoe was het voor u om uw levensverhaal op te schrijven? Heeft het vertellen ervan uw leven veranderd? Kijkt u er met tevredenheid op terug?

Mogen anderen kennis nemen van uw geschiedenis en hoe u die beleefd hebt?

*] Met een programma op de website van 'In een boek' kunt u uw levensverhaal of familieportret plus afbeeldingen omzetten in een prachtig uitgevoerd boek.

In het media archief van 'In een boek' kunt u inspiratie opdoen voor uw eigen levensverhaal-boek. Niet alleen staan daar veel foto's en filmpjes van voorwerpen van vroeger, ook kunt u zien welke andere archieven tijdens uw zoektocht naar 'dingen van toen' van pas kunnen komen.

Graag verwijs ik u naar: www.ineenboek.nl